

نخستین گام های گروهی در مسئولیت مدنی

مهدی رحمانی منشادی

سرشناسه	رحمانی منشادی، مهدی، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	ایران. قوانین و احکام
مشخصات نشر	Iran. Laws, etc
مشخصات ظاهری	خسارت‌های گروهی در مسئولیت مدنی/مهدی رحمانی منشادی؛ ویراستار حمیدرضا خاشعی ورنامخواست
شابک	تهران: وبهان، ۱۳۹۷.
وضعیت فهرست نویسی	۱۶۰ص.
یادداشت	۶-۶۶-۶۰۷۱-۶۲۲-۹۷۸
موضوع	فیا
موضوع	کتابنامه: ص. [۱۵۳]-۱۵۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	خسارت -- ایران -- دعاوی
موضوع	Damages -- Iran-- Claims
موضوع	دعاوی گروهی (آیین دادرسی مدنی) -- ایران
موضوع	موضوع : رویه قضایی -- ایران
موضوع	Class actions (Civil procedure) -- Iran
موضوع	موضوع : حقوق تطبیقی
موضوع	مسئولیت (حقوق) -- ایران
موضوع	Liability (Law) -- Iran
رده بندی کنگره	۱۳۲۲ غ ۸۳۴ / ۳ KMH
رده بندی دیویی	۳ : ۳۴۶/۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۳۰۵۸۵

عنوان کتاب	خسارت های گروهی در مسئولیت مدنی
ناشر	انتشارات وبهان
مؤلف	مهدی رحمانی منشادی
ویراستار	حمیدرضا خاشعی ورنامخواست
مدیر تولید	شرکت پیشتازان علم و دانش (بیر(شریف یار)
صفحه آرا	الهام کسایی پور
طراح جلد	محدثه حاجی
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۷
چاپ و صحافی	شرکت پیشتازان علم و دانش امیرکبیر(شریف یار)
ناظر چاپ	حمیدرضا خاشعی ورنامخواست
قیمت	۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۷۱-۶۶-۶

ISBN:978-622-6071-66-6

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

دفتر پخش: تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان جمهوری تقاطع خیابان اردیبهشت، نبش کوچه فخر، پلاک ۴۰

شماره های تماس: ۰۹۱۶۸۳۷۱۵۲-۶۶۱۷۵۷۹۱-۰۹۱۲۵۲۷۹۲۴۸

دفتر موسسه شریف یار: فلکه دوم صادقیه، خ اشرفی اصفهانی، خ سازمان آب غربی، ساختمان نور قائم، پلاک ۱

شماره های تماس: ۰۹۰۲۰۰۸۹۱۲۹-۴۴۰۲۰۲۴۱

سخنی با خواننده

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگ این مرز و بوم در زمینه‌ی چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه گام‌هایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم موثر واقع شویم. گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب راه دستیابی و اطلاع‌رسانی بیش از پیش روشن می‌کند.

چاپ همگانی و سامانمند را می‌توان نقطه آغاز و محرک اصلی رشد روزافزون شگفت‌انگیز دانش در چند صد گذشته دانست. کتاب از یکسو تفکرات نویسنده خود را از مرز زمان و مکان می‌رهاند و از دیگر سو در آستانه همین رهایی خواسته و یا ناخواسته ماهیت خود را به محک نقد و بررسی می‌گذارد تنها در چنین ساحتی و از برخورد دیدگاه‌های گوناگون است که بشر گامی به پیش بر می‌دارد.

موسسه فرهنگی با رویکرد جدید و متناسب با تغییرات در دنیای نوین، طرح توسعه کتاب‌های گوناگون در برنامه انتشارات را رار داده است. این برنامه از یکسو، متأثر از پیشرفت‌ها و نوآوری‌های است که در سطح بین‌المللی در زمینه‌های آموزش علوم و فن‌آوری رخ داده است و از سوی دیگر، متناسب با نیازهای است که در جامعه دانشگاهی کشور بر اساس رشد و توسعه سال‌های اخیر به لحاظ کیفی رسیده پدید آمده است.

انتشارات ویهان با همکاری موسسه مشاوران اسیرکبیر دانش با این نگرش در عرصه چاپ و نشر کتب علمی گام نهاده است. روند تولید آثار در این مجموعه علمی فرهنگی تمام مراحل پذیرش، داوری، ویراستاری فنی و ادبی، اخذ مجوز، چاپ و انتشار به هر دو شیوه «چاپ شمارگانی» و «چاپ در ازای سفارش» را در بر می‌گیرد.

شما دانش‌پژوه ارجمند می‌توانید آثار مکتوب یا چندرسانه‌ای، پیشنهاد همکاری و نظرات راهگشای خود را با فرستادن پیام به نشانی رایانامه انتشارات ویهان و سرکار شریف یار «Info@vihanpub.ir_sharifyar4@gmail.com» با ما در میان بگذارید. همه تلاش ما این است که با نگاه کارشناسی و ایجاد یک فضای علمی به خلق آثاری پربار و نوآرانه توفیق یابیم و باور داریم که دستیابی به این خواسته تنها با همراهی شما مشتاقان حقیقی آموزش و پژوهش ممکن است.

انتشارات ویهان

شرکت پیشتازان علم و دانش امیرکبیر(شریف یار)

همواره زیان متوجه شخص یا اشخاص معین و محصور نیست. گاه قربانیان یک عمل یا زیان دیدگان محدود و معین نیستند و حداقل به جمع گسترده ای از اشخاص ضرر وارد می آید. جبران ضرر های شخصی که مشمول قواعد عمومی است، اما در رابطه با چگونگی و مرجع ذیحق در مطالبه جبران ضررهای جمعی، حقوق ایران دارای ابهامات چشمگیری است.

بنابراین، لازم است موارد بسیاری در این زمینه مورد بررسی واقع شود

موضوع ضررهای جمعی و پیامدهای آن، در میان مباحث مسئولیت مدنی از جمله مسائل بحث برانگیز است که امروزه در محافل حقوقی مورد نقد و بررسی جدی قرار گرفته است. از آنجا که به طور کلی، مسئولیت مدنی وسیله ای برای جبران ضرر و حفظ حقوق اشخاص حقیقی یا حقوقی شایسته است، و به رغم اینکه این نوع جبران تا کنون نتوانسته حقوق حقه و تضییع شده افراد را بطور کامل جبران نماید، اما کشورهای مختلف گام های مؤثری در این راستا برداشته اند.

در حقوق کشور ما نیز، در حال حاضر ضررهای جمعی، توسط تعداد اندکی از اساتید حقوق مطرح شده است. بر همین اساس، در این کتاب سعی گردیده تا روشی مناسب برای جبران این نوع خسارت ارائه شود و همچنین بر روی سده تا از نظرات و پیشنهادات اهل فن در ایران و تعدادی از کشورهای دیگر جهت ارائه راهکارهای مناسب و رفع ابهام های موجود، در حد امکان و توان و با توجه به منابع موجود، به گونه ای مناسب ارائه گردد.

۹	مقدمه
۱۵	فصل اول
۱۵	مسئولیت مدنی
۱۵	مفهوم مسئولیت مدنی و تمایز آن از مفاهیم مشابه
۱۶	مفهوم عام مسئولیت مدنی
۱۷	مفهوم خاص مسئولیت مدنی
۱۸	مسئولیت مادی و اخلاقی
۱۸	الف- وجوه مشترک
۱۸	ب- وجوه افتراق
۱۹	مسئولیت مدنی و آفری
۱۹	الف- وجوه اشتراک
۱۹	ب- وجوه افتراق
۲۱	اقسام مسئولیت مدنی
۲۱	مسئولیت مدنی قراردادی
۲۲	مسئولیت مدنی خارج از قرارداد
۲۲	مبانی نظری مسئولیت مدنی
۲۲	نظریه تقصیر
۲۳	نظریه ایجاد خطر (مسئولیت بدون تقصیر)
۲۴	نظریه تضمین حق
۲۷	فصل دوم
۲۷	ضرر از ارکان مسئولیت مدنی
۲۷	وجود ضرر
۲۹	اقسام ضرر به اعتبار جنس و ماهیت
۲۹	الف- ضرر مادی
۳۵	ب- ضرر معنوی
۴۴	اقسام ضرر به اعتبار شخصیت زیان دیده
۴۴	الف- زیان وارد به اشخاص حقیقی
۵۸	اقسام ضرر به اعتبار تعداد زیان دیدگان و قابلیت تعیین آنها

۵۸	الف- ضرر شخصی.....
۵۹	ب- ضرر جمعی.....
۶۰	شرایط ضرر قابل مطالبه.....
۶۴	ارتکاب فعل زیانبار.....
۶۴	لزوم نامشروع بودن فعل زیانبار.....
۶۵	شرایط توجیه کننده عمل زیانبار.....
۶۶	احراز رابطه سببیت.....
۶۷	نظریه برابری اسباب.....
۶۸	نظریه سبب نزدیک یا آخرین سبب.....
۶۹	نظریه سبب متعارف اصلی.....
۷۰	سبب آخرین امکان پرهیز از حادثه.....
۷۱	نظریه سبب مقدم در تاثیر.....
۷۵	فصل دوم.....
۷۵	ضرر جمعی و مبانی آن.....
۷۵	مفهوم ضرر جمعی.....
۷۸	رابطه حقوق شخصی و ضررهای جمعی.....
۸۱	رابطه ضرر جمعی و ضرر شخصی.....
۸۱	وجوه اشتراک.....
۸۱	وجوه تمایز.....
۸۴	فلسفه و مبانی زیانهای جمعی.....
۸۴	مفهوم معاصر حق.....
۸۷	نقد نظریه حقوق نسلی.....
۹۵	فصل چهارم.....
۹۵	اقسام و گستره ضررهای جمعی.....
۹۵	ضرر جمعی اشخاص غیرمتشکل.....
۹۶	ضرر معنوی به اشخاص غیرمتشکل.....
۹۶	ضرر مادی به اشخاص غیر متشکل.....
۹۷	ضرر جمعی اشخاص متشکل.....
۹۸	مصادیق ضررهای جمعی.....
۹۸	ضررهای زیست- محیطی.....
۱۰۵	مصادیق زیانهای جمعی مورد حمایت حقوق جزای ایران.....

۱۱۴	 نقض حقوق و آزادی های اساسی جمعی
۱۱۹	 شیوه های جبران ضررهای جمعی
۱۱۹	 پرداخت پول
۱۲۱	 فراهم ساختن معوض به عنوان جبران
۱۲۲	 قطع آثار زیان به وسیله از بین بردن منشأ آن
۱۲۳	 اصول حاکم بر جبران زیانهای جمعی
۱۲۳	 اصل پیشگیری
۱۲۳	 اصل احتیاط
۱۲۷	 فصل پنجم
۱۲۷	 دعوای جمعی
۱۲۷	 مفهوم و مبانی دعوای جمعی
۱۳۱	 مزایای دعوای جمعی
۱۳۳	 اصحاب دعوای جمعی
۱۳۳	 خواهان در دعوای جمعی
۱۴۱	 خواننده دعوای جمعی
۱۴۳	 دیدگاه حقوق تطبیقی
۱۴۴	 حقوق امریکا
۱۴۴	 حقوق انگلستان
۱۴۵	 حقوق فرانسه
۱۴۸	 کبک کانادا
۱۴۹	 رویه قضایی حاکم بر ضررهای جمعی اشخاص متشکل در حقوق ایران
۱۵۳	 منابع و مآخذ
۱۵۳	 منابع
۱۵۳	 منابع فارسی
۱۵۸	 منابع غیر فارسی